

הַלְבוֹת מְלוֹה וְלוֹוֶה פָּרָק י

א. כִּשֶׁם שֶׁמִּתֵּר לַמּוֹכֵר לִפְסֵק עַל שְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק כִּךְ מִתֵּר לְלוֹוֹת הַפְּרוֹת סֶתֶם, וּפּוֹרְעִין אוֹתָן סֶתֶם בְּלֹא קְבִיעַת זְמַן עַל שְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק. כִּי־צַד: הִיָּה הַשְׂעַר קְבוּעַ וְיָדוּעַ לַשְּׁנִיָּהֶם, וְלוֹוֶה מַחְבְּרוֹ עֶשֶׂר סְאִין חַיֵּב לְהַחְזִיר לוֹ עֶשֶׂר סְאִין, אִף עַל פִּי שְׁהוּקְרוֹ הַחֲטִים: שְׁהָרִי כְּשִׁלּוֹה מִמֶּנּוּ, הִיָּה הַשְׂעַר יָדוּעַ; וְאִלּוּ רָצָה הִיָּה קוֹנֶה וּמַחְזִיר לוֹ, שְׁהָרִי לֹא קָבַע לוֹ זְמַן.

ב. הִיָּה לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין שִׁלּוֹה הָרִי זֶה מִתֵּר לְלוֹוֹת סֶתֶם בְּלֹא קְבִיעַת זְמַן, וּפּוֹרְעַ סֶתֶם: אִף עַל פִּי שְׁעָדִין לֹא יֵצֵא הַשְׂעַר. וְאִפְּלוּ הִיָּתָה לוֹ סָאָה אַחַת, לוֹוֶה עָלֶיהָ כִּמָּה סְאִין; הִיָּתָה לוֹ טָפָה אַחַת שִׁלְשָׁמָן אוֹ יִין, לוֹוֶה עָלֶיהָ כִּמָּה גֶרְבִי יִין וְשָׁמָן.

ג. לֹא הִיָּה לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין כָּלוּם, וְלֹא נִקְבַּע שְׂעַר הַשּׁוֹק עָדִין, אוֹ שֶׁלֹּא יָדְעוּ בַּשְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק הָרִי זֶה אֲסוּר לְלוֹוֹת סָאָה בְּסָאָה. וְכֵן בַּשָּׂאָר הַפְּרוֹת לֹא יִלּוֹה אוֹתָן, עַד שִׁיעֲשֶׂה אוֹתָן דָּמִים. וְאִם לָוֶה, וְלֹא עָשָׂה אוֹתָן דָּמִים, וְהוֹזְלוּ מַחְזִיר לוֹ פְּרוֹת בְּמִדָּה שִׁלּוֹה מִמֶּנּוּ, אוֹ כִּמְשָׁקֶל; וְאִם הוּקְרוֹ, נוֹטֵל דָּמִים שֶׁהָיוּ שׁוּוִין בַּשַּׁעַת הַהִלּוּאָה.

ד. אִף עַל פִּי שִׁישׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין, אוֹ שֶׁהִיָּה הַשְׂעַר קְבוּעַ בַּשּׁוֹק הָרִי זֶה אֲסוּר לְלוֹוֹת פְּרוֹת בַּפְּרוֹת, עַד זְמַן קְבוּעַ; אֲלֹא לוֹוֶה סֶתֶם, וּפּוֹרְעַ בְּאִיזָה זְמַן שִׁיפְרַע.

ה. לֹא יֹאמֵר אָדָם לַחֲבֵרוֹ הַלּוֹנִי כּוֹר חֲטִים, וְאֲנִי מַחְזִיר לָךְ כּוֹר לַגֶּרֶן; אֲלֹא אוֹמֵר לוֹ הַלּוֹנִי עַד שִׁיבּוֹא בְּנִי, אוֹ עַד שֶׁאֲמַצָּא הַמִּפְתָּח.

ו. לָוֶה פְּרוֹת עַד זְמַן קְבוּעַ אִם הוֹזְלוּ, מַחְזִיר לוֹ פְּרוֹת בְּזְמַן שֶׁקָּבַע; וְאִם הוּקְרוֹ, נוֹתֵן לוֹ דָּמִים שֶׁהָיוּ שׁוּוִין בַּשַּׁעַת הַהִלּוּאָה.

ז. מְלוֹה אָדָם אֶת אֲרִיסוֹ חֲטִים בְּחֲטִים לְזָרַע, בֵּין קֶדֶם שִׁירֵד הָאָרִיס לַשָּׂדֶה בֵּין אַחֵר שִׁירֵד. בִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּמָקוֹם שֶׁנִּהְיָה שִׁיתֵּן הָאָרִיס אֶת הַזָּרַע, שְׁהָרִי בִּיד בַּעַל הַקֶּרֶקַע לְסַלְקוֹ, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נָתַן. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁדָּרָךְ בַּעַל הַקֶּרֶקַע לִתֵּן אֶת הַזָּרַע אִם עָדִין לֹא יָרַד הָאָרִיס, הָרִי זֶה מִתֵּר לְהַלּוֹתוֹ חֲטִים בְּחֲטִים: שְׁעָדִין יֵשׁ לוֹ לְסַלְקוֹ; נִמְצָא בָּעֵת שִׁירֵד לַשָּׂדֶה, יָרַד עַל דַּעַת שִׁיחְזִיר לוֹ חֲטִים שֶׁהִלּוּהוּ. אֲבָל אַחֵר שִׁירֵד לַשָּׂדֶה הוֹאִיל וְאִינוּ יָכוֹל לְסַלְקוֹ הָרִי הוּא כָּכָל אָדָם, וְאֲסוּר לְהַלּוֹתוֹ חֲטִים בְּחֲטִים לְזָרַע; אֲבָל מְלוֹהוּ סֶתֶם, עַל שְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק.

ח. מִי שֶׁהִיָּה נוֹשֶׂה בַּחֲבֵרוֹ מַעוֹת, וְאָמַר לוֹ תֵּן לִי מַעוֹתִי שְׁאֲנִי רוֹצֶה לְקַח בְּהֵן חֲטִים. אָמַר לוֹ צֵא וַעֲשֵׂה אוֹתָן עָלַי כַּשְׂעַר שֶׁלַעֲכָשׁוּ, וְיִהְיֶה לָךְ אֲצָלִי חֲטִים בַּהִלּוּאָה אִם יֵשׁ לוֹ חֲטִים כַּשְּׂעוֹר מַעוֹתָיו, מִתֵּר; וְאִם אֵין לוֹ אוֹתוֹ הַמִּין, הָרִי זֶה אֲסוּר: שֶׁלֹּא אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁמִּתֵּר לִפְסֵק עַל שְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק, אִף עַל פִּי שְׁאֲנִין לוֹ כָּלוּם מֵאוֹתוֹ הַמִּין, אֲלֹא בְּנוֹתָן מַעוֹתָיו לְקִנּוֹת בְּהֵן; אֲבָל הַרוֹצֶה לְהַעֲמִיד הַלּוֹאָתוֹ עַל גֵּב הַפְּרוֹת אֲסוּר, עַד שִׁיְהָיו לוֹ פְּרוֹת.

ט. הִיָּה לְלוֹוֶה חֲטִים, וַעֲשֵׂה הַלּוֹאָתוֹ עָלָיו חֲטִים, וּבֹא אַחֵר זְמַן וְאָמַר לוֹ תֵּן לִי חֲטִי, שְׁאֲנִי רוֹצֶה לְמַכְרֵן וּלְקַח בְּדַמְיָהֶן יִין, אָמַר לוֹ צֵא וַעֲשֵׂה אוֹתָן עָלַי יִין, כַּשְׂעַר שֶׁבִּשְׂוֹק עֲתָה אִם יֵשׁ לוֹ יִין, הָרִי זֶה מִתֵּר וְנִעֲשֶׂת הַלּוֹאָתוֹ אֲצִלּוֹ יִין; וְאִם אֵין לוֹ יִין, אֲסוּר.

י. הֲרִי שְׁלֹא הָיָה לוֹ, וְעָבַר וְהִחְזִיר הַהֲלֹאָה פְּרוֹת אָף עַל פִּי
שְׁקָנָה פְּרוֹת אַחֵר כִּךְ אֵינּוּ חַיֵּב לָתֵן לוֹ פְּרוֹת, אֲלֹא נוֹתֵן לוֹ מַעוֹת
שֶׁהֲלוֹהוּ.